

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Startra kész a szegedi ELI építése

Sikeresen zárult a projekt utolsó előkészítési fázisa is

2013/08/14

Az ELI lézer kutatóközpont megvalósítását előkészítő projekt II. fázisa nevű projekt sajtótájékoztatóval egybekötött záró konferenciáját tartotta ma az ELI-HU Nonprofit Kft. Szegeden. Az augusztus végén záruló projektről a konferencia szakmai előadásain elhangzott: az előkészítés második, és egyben befejező fázisa időben és sikeresen megtörtént, valamint a szükséges építési engedélyek birtokában már zajlik a kivitelezési tárgyú közbeszerzési eljárás is.

Az ELI-ALPS lézeres kutatóintézet az Európai Unió támogatásával az Európai Regionális Fejlesztési alap társfinanszírozásával épül, a most záruló előkészítési projekt 1,6 Ft milliárd forint támogatást kapott az Új Széchenyi Terv keretében.

A Szegeden épülő ELI-ALPS lézeres kutatóközpont második, és egyben utolsó előkészítési fázisa idén augusztusban zárul. Ebből az alkalomból sajtótájékoztatóval egybekötött záró konferenciát tartott az ELI-HU Nonprofit Kft., ahol a kutatóintézet előkészítésén és megvalósításán dolgozó cég beszámolt a projekt során elért építészeti-műszaki és tudományos eredményekről is.

Lehrner Lóránt, a projektcég ügyvezető igazgatója a projekt jelenlegi állásáról szólva elmondta: az építkezés és a lézerberendezések beszerzésének rendkívül összetett előkészületei rendben megtörténtek.

A csúcstechnológiát képviselő kutatási berendezések épületrészeinek tervezésekor elsősorban a rendkívül szigorú rezgésvédelem, a termikus stabilitás, a relatív páratartalom, a tisztaterek és a sugárvédelem feltételeinek kellett megfelelni. Az építkezés során olyan egyedülálló alapozási technológiát kell majd a szakembereknek alkalmazniuk, amelyre eddig Európában még nem volt példa. A 6000 m² összterületű kutató terek süllyedésére és rezgésmentesítésére a szegedi ELI esetében rendkívül szigorú szabályok vonatkoznak: a kutatóépületek 50 méterenként nem süllyedhetnek többet 1 hét alatt egy mikrométernél – ez a süllyedési sebesség az emberi köröm növekedésével van egy dimenzióban. Összesen 823 betoncölöp fogja tartani az épületet, melyeket bizonyos esetekben 45 méter mélyre fúrnak majd. A cölöpök összesen 14,4 kilométert tesznek ki, a legnagyobb cölöp átmérője 1,8 méter lesz. A speciális alapozási munkák 9 hónapot vesznek majd igénybe.

Az épület kivitelezésére irányuló közbeszerzési eljárás már több mint egy hónapja zajlik, ennek eredményeképpen várhatóan ez év őszén kezdődhetnek meg a több hónapon keresztül tartó alapozási munkálatok – hangzott el az ügyvezető igazgató részéről.

Dr. Tölgyesi Viktória, az ELI-HU Nonprofit Kft. EU koordinációs igazgatója az előkészületi eredményekről szóló összefoglalójában kiemelte, hogy startra készen áll a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nagyberuházás. Az építési és útépitési engedély tavaly év végétől rendelkezésre áll, ez év júliusában pedig a vezetékek által érintett ingatlanok szolgalmi jogaival kapcsolatos feladatok tisztázását követően megszereztük a beruházáshoz kapcsolódó vízjogi létesítési engedélyeket is, így engedélyeztetési, eljárásjogi szempontból megnyílt a lehetőség a világon egyedülálló kutatóközpont építésének megkezdésére.

Az ELI-ALPS a jövőben az első és legnagyobb nagylézer infrastruktúrát jelenti a közép-kelet európai régióban. Kiemelt hangsúlyt fektetünk a szükséges humán erőforrás-fejlesztésre is, emellett az oktatás területén közeljövőbeli cél, hogy hazai egyetemek, kutatóintézetek valamint Társaságunk együttműködésében egyetemi, főiskolai kurzusok, tréningek, nyári iskolák megszervezésére, nemzetközi hálózat kiépítésére, ágazati együttműködések kialakítására kerüljön sor, amelyek részét képezik az ELI-ALPS számára való munkaerőképzésnek, humán erőforrás-fejlesztésnek. Célunk, hogy ezen szakirányok elvégzését követően minél több ELI-ALPS területén jártas szakember kerüljön ki a hazai felsőoktatási intézmények padjaiból – hangsúlyozta dr. Tölgyesi Viktória.

A szakmai előadások során a projekt eddigi eredményeinek bemutatásán túl külön prezentációt szenteltek a speciális épületszerkezeteket megkívánó épület műszaki megoldásainak felvázolására, valamint a tudóscsoport részéről az ELI-ALPS kutatási infrastruktúrájának és a speciális másodlagos forrásainak bemutatására is.

Az **ELI-ALPS** (*Extreme Light Infrastructure Attosecond Light Pulse Source*) projekt célja egy lézereken alapuló, egyedülálló európai kutatóintézet létrehozása, amelyben mind a lézerimpulzusok, mind pedig a segítségével előállított további fényforrások a nemzetközi kutatók rendelkezésére állnak. A szegedi intézet a világ legnagyobb csúcsintenzitású impulzusait előállító intézmények közül kitűnik az egy másodperc alatt előállított legtöbb, és egyúttal időben legrövidebb impulzusaival. A berendezés várhatóan nemcsak az ultragyors fizikai alapfolyamatok, de a biológiai-, orvosi- és anyagtudományok terén is kiemelkedő kutatási eredmények elérését teszi elérhetővé.

Az ELI lézeres kutatóközpont a tervek szerint 2015-re épül fel. Eddigre már elkészül a lézertechnológia beépítésének egy része is és indulhat a kutatói munka. A nemzetközi kutató és tudós csoport munkáját segíti, hogy a lézertechnológia fejlesztése tovább folytatódik egészen 2018-ig, ezzel is megteremtve a lehetőséget a nemzetközi jelentőségű kutatási eredmények megalapozására. A nagyberuházás az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg.

Az ELI-ALPS projektet nyomon követheti a facebook-on is:
<http://www.facebook.com/EliAlpsLezerkozpontSzeged>

Interjú:
Lehrner Lóránt
További információ:
Babik Eszter, 20 340 1403